

 <p>Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum [CC BY-NC-SA]</p>	<p>Tárgyak: Benzit szappan felülmúlja önmagát</p> <p>Intézmény: Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum Korona tér 1. 1036 Budapest +36 1 375-62-49</p> <p>Gyűjtemények: Plakáttár (KP)</p> <p>Leltári szám: KP_1985.299.1.5</p>
--	--

Leírás

Repcze János 1928-ban alkotott reklámplakátja. Szignált: Repcze.

Bakács Litográfia logója bal felső sarokban olvasható. A Benzit márka logójával díszített szappanbuborékok, mint léghajó léggömbjei emelik a magasba a reklámozott szappanokat.

Repcze János (Bp., 1905. jún. 26. – Bp., 1985. márc. 2.): grafikus. Elsősorban alkalmazott grafikával foglalkozott. Tanulmányait Kernstok Károly szabadisk.-jában kezdte, majd a bp.-i Képzőműv. Főisk.-n Haranghy Jenő tanítványaként fejezte be. Plakáttervein érződik a kor, különösen Kassák, Moholy-Nagy hatása. 1927-ben elnyerte a Nemzetközi Plakátfesztivál nagydíját. 1930-1950 között az Athenaeum Nyomda grafikusa volt. A József és testvérei 1947-es bibliofil kiadása után Thomas Mann levélben köszönte meg a „nemes ízléssel végzett illusztrálást”. Az 1960-as években több folyóiratban, elsősorban a Látóhatárban jelentek meg illusztrációi.

Forrás: <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/r-775E4/repcze-janos-7775F/>

A mosás "alapelve"

Valamennyi mosószer esetén az alapelv - valamilyen módon vízdoldhatóvá kell tenni a nem vízdoldhatóanyagokat. Ha a környezetből csak por kerülne a ruhára (ami főleg szilíciumdioxid szemcsékből - "kvarchomokból" áll) akkor is kerülnek rá zsírok, szerves anyagok is az emberi testről. Ezek megkötik a port is a ruhán.

Valamennyi mosószer tartalmaz valamilyen felületaktív anyagot. Az egyik legegyszerűbb, "legősibb" ilyen anyag a szappan. Ez egy nagyobb szénatomszámú karbonsav nátrium sója.

A "hatásmechanizmusa" az, hogy a szénlánc zsírokban, a nátrium ion pedig vízben oldódik. A vizes szappan oldatban lévő szappan molekulák szerves részei a zsírcseppcsekben

feloldódnak, az ionos része a zsírcseppecske felületén marad és vízmolekulák kötődnek hozzá, így a zsír vízoldhatóvá válik.

Ezen az elven azután számtalan egyéb mosószer készült pl. a sokáig "egyeduralkodó" Ultrapor (zsíralkohol-szulfonát).

Szappankészítés

A szappant régen házilag "főzték" (A háziszappan az igazi!).

A disznóölések során a megmaradt zsíros, "faggyús" maradékokat vízben

"lúgkövel" (nátrium-hidroxid) főzték ekkor a zsírokból (glicerines zsírsav észterek) glicerint, és a karbonsav rész nátrium sója keletkezett.

Azután ebbe a "löttybe" beleraktak egy csomó konyhasót (nátrium-klorid) ("kisózták") - ezzel "eltolták az ion egyensúlyt" és a sokkal rosszabbul oldódó szappan kivált az oldatból.

Forrás: <http://www.vilaglex.hu/Kemia/Html/Mososzer.htm>

Alapadatok

Anyag/ Technika:

Papír / színes nyomat

Méret:

62×94 cm

Események

Készítés	mikor	1928
	ki	Bakács Albert Litográfiai- és Nyomdai Műintézet
	hol	Budapest
Készítés	mikor	1928
	ki	Repcze János (grafikus) (1905-1985)
	hol	Budapest
[Kapcsolódó személyek/ intézmények]	mikor	
	ki	Repcze János (grafikus) (1905-1985)
	hol	
[Kapcsolódó személyek/ intézmények]	mikor	
	ki	Bakács Albert Litográfiai- és Nyomdai Műintézet
	hol	

Kulcsszavak

- Plakát
- Szappan
- kereskedelem
- tisztítószer

Szakirodalom

- S. Nagy Anikó - Rédey Judit (2006): Az utca képeskönyve. Kereskedelmi plakátok és korabeli kritikájuk (1885-1945). Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, Budapest